

Aan de leden van de gemeenteraad van Medemblik,

Met deze brief wil ik u wijzen op de verantwoordelijkheid die u draagt als volksvertegenwoordigers. De besluitvorming rondom de komst van een asielzoekerscentrum (AZC) in Medemblik roept grote zorgen op, niet alleen over de inhoud, maar vooral over het proces. In hoeverre wordt de stem van de inwoners nog gehoord?

De inwoners mogen stemmen op een gemeenteraad, maar ingrijpende onderwerpen zoals een AZC worden vervolgens buiten dat stemproces gehouden. Dit onderwerp stond niet centraal bij de verkiezingen, en desondanks wordt er nu een beslissing genomen zonder dat inwoners daar direct invloed op hebben. En wanneer zij wél hun stem laten horen, via een petitie of inspraakavond, lijkt het erop dat die input wordt genegeerd omdat het niet aansluit bij de politieke ideologie van de raad of bepaalde partijen.

Debatteer niet om het debatteren – luister naar de inwoners

Nu volgt er op 3 maart waarschijnlijk een lange vergadering waarin raadsleden elkaar proberen te overtroeven. Argumenten worden tot op de letter ontleed, er wordt geschermd met eigen feiten en het debat zal een wedstrijd worden: wie is het meest scherp? Wie kan het beste de ander onderuithalen? Wie kan als winnaar naar huis?

Maar dat is hier niet de kern van de zaak.

De kern van de zaak is simpel: er ligt een petitie. De inwoners hebben zich uitgesproken. De vraag is niet of u het beter weet, of u het slimmer kunt formuleren, of u argumenten kunt weerleggen. De vraag is of u zich boven de gemeenschap plaatst, of dat u daadwerkelijk wilt luisteren naar de mensen die u vertegenwoordigt.

Ondanks een eenzijdige informatievoorziening van de gemeente en het COA, waarin bezwaren worden gebagatelliseerd en de realiteit mooier wordt voorgesteld dan deze in de praktijk vaak is, hebben 550 (op het moment van schrijven) inwoners zich via de petitie van Hart voor Medemblik expliciet uitgesproken tegen de komst van een AZC. Dit is geen kleine groep, geen anonieme Twittermenigte, maar een tastbare afspiegeling van onze gemeenschap.

Dit gaat niet over wie de debatprijs wint. Dit gaat over verantwoordelijkheid nemen. Over kunnen erkennen dat een gemeenschap iets anders wil dan u zelf misschien voor ogen had. Stap over uw trots heen. Stap over uw eigen gelijk heen. Laat uw ego en politieke ideologie even buiten de deur en besef dat uw taak niet is om te winnen in een debat, maar om uw inwoners serieus te nemen.

Toch zal worden beweerd dat deze stemmen uit emotie voortkomen en dat inwoners niet alle feiten kennen. Maar als dat zo is, is het dan niet juist uw taak om ervoor te zorgen dat die feiten wél beschikbaar zijn? Waarom wordt er dan niet gekozen voor een open en transparante dialoog in plaats van een beslissing die boven de hoofden van de inwoners wordt genomen?

En laten we eerlijk zijn: wie in Wervershoof of een andere plaats met een AZC heeft gesproken, weet dat het niet probleemloos verloopt. De verhalen van ondernemers en inwoners spreken boekdelen, ook al worden deze niet meegenomen in de officiële rapportages. Neem het voorbeeld van de bar in Wervershoof, waar maanden terug jonge vrouwen werden lastiggevallen door asielzoekers die niet accepteerden dat 'nee' ook echt 'nee' betekent. Uiteindelijk moesten zij de kroeg uit worden gezet. Is het COA hierover ingelicht? Nee. Is de politie gebeld? Nee. Maar hebben deze meiden zich onveilig gevoeld en is hun vrijheid aangetast? Absoluut. Gaan zij nog zorgeloos alleen over straat? Nee.

Zo'n incident raakt niet alleen de directe slachtoffers. Hun ouders, broertjes, zusjes, vrienden en vriendinnen horen erover, en dat heeft effect. Eén incident kan zo 40 tot 50 mensen direct beïnvloeden. In Wervershoof werden 200 mensen opgevangen, maar met slechts een paar van dit soort incidenten schaadt de opvang al een aanzienlijk deel van de gemeenschap waardoor het nette rendement van een AZC negatief ondanks goede bedoelingen.

Schone beloften over veiligheid? De realiteit is anders

De gemeente zal gaan schermen met plannen over veiligheid en toezicht. Maar laten we realistisch zijn: de handhaving in Medemblik is al jarenlang een zwakke plek. Iedereen weet dat de uitvoeringskracht van de gemeente op dit gebied tekortschiet. Mooie beleidsplannen klinken goed, maar dat is geen garantie dat ze in de praktijk werken. **Haalbaarheid moet eerst worden getoetst, in plaats van dat goede bedoelingen als vanzelfsprekende realiteit worden gepresenteerd. Dit geldt ook voor plannen die gemeenteraadsleden gaan presenteren.**

En laten we concreet worden: hoe ziet u de veiligheid straks voor zich als een AZC wordt geplaatst?

Nu al durft mijn vriendin niet meer alleen in het donker over de Markerwaardweg te hardlopen, omdat er auto's naast haar gaan rijden. Ze voelt zich ongemakkelijk en onveilig. Dat is de situatie nu al.

Hoe zal dit eruitzien zodra daar, voornamelijk jonge mannen worden opgevangen? **Volgens het rapport CBS rapport Asiel en Migratie 2024 was 66% van de asielzoekers in de eerste helft van 2023 jonge mannen. Vooral jonge mannen (15 tot 20 jaar) vallen op in de verdeling van de asielzoekers. Hetzelfde rapport schrijft** "Mannelijke statushouders zijn in verhouding vaker verdacht van een misdrijf dan mannen met een Nederlandse of Europese herkomst". Iedere statushouder was ooit een asielzoeker, maar niet elke asielzoeker wordt een statushouder. Bij het zien van deze cijfers zullen sommigen automatisch in de verdediging schieten en de racisme-kaart trekken, maar het gaat hier simpelweg om feiten die aantonen dat de zorgen niet alleen voortkomen uit onderbuikgevoelens, maar gebaseerd zijn op objectieve gegevens. Feiten negeren helpt niemand; een open en eerlijke discussie begint bij erkenning van de realiteit.

Het is dus geen irrationele angst. Dit is een reële zorg gebaseerd op ervaringen elders en wat er nu al gebeurt. Veiligheid is geen abstract begrip. Het gaat om de vrijheid van inwoners om zich zonder angst door hun eigen woonomgeving te bewegen.

Misschien klinkt het vreemd, maar in deze discussie zou de stem van mensen met jonge kinderen zwaarder moeten wegen dan die van degenen zonder kinderen. Niet omdat hun mening minder telt, maar omdat zij zich eenvoudigweg niet kunnen voorstellen wat het betekent om dagelijks te leven met de zorgen die ouders hebben over de veiligheid van hun kinderen.

Een ouder kijkt met andere ogen naar de wereld. Waar een ander misschien slechts een groep jonge mannen ziet, ziet een ouder een potentieel risico voor zijn of haar dochter die 's avonds alleen naar huis fietst. Waar een ander de kans wil geven, denkt een ouder eerst aan bescherming. Dit stukje empathie ontbreekt soms in het debat. Niet uit kwade wil, maar omdat het een zorg is die je pas écht begrijpt als je er zelf mee te maken hebt.

In Medemblik/Opperdoes hebben we maar één middelbare school, wat betekent dat veel jonge meiden 's ochtends vroeg, in de donkere wintermaanden, op de fiets naar Wieringerwerf moeten. En daar ligt een groot probleem: er is geen busverbinding naar Wieringerwerf. Hun enige optie is fietsen, en dat betekent dat ze langs de BP moeten, een plek waar straks – als het AZC er komt – voornamelijk jonge mannen zullen verblijven.

Wat betekent dit in de praktijk? Ouders zullen zich gedwongen voelen hun kinderen met de auto te brengen, simpelweg omdat de fietsroute niet meer als veilig wordt ervaren. Is dat hoe u zich de toekomst van Medemblik voorstelt? Dat ouders hun kinderen niet meer met een gerust hart naar school kunnen laten fietsen, omdat een besluit over een AZC zonder de stem van de inwoners is genomen?

De keuze is aan u

De keuze is aan u: volgt u de wil van de inwoners, of plaatst u de ideologie van de politiek of een strategische beslissing boven de stem van de gemeenschap?

Het is niet de taak van de gemeenteraad om beslissingen erdoor te drukken simpelweg omdat zij zichzelf beter in staat achten om deze afwegingen te maken of omdat zij denken dit beter is voor de toekomst van Medemblik. Het is uw taak om te luisteren naar de mensen die u heeft gekozen, óók als hun mening niet strookt met uw persoonlijke overtuiging.

Als inwoners slim genoeg zijn om een gemeenteraad te kiezen, zijn ze dan niet ook slim genoeg om een mening te vormen over de toekomst van hun eigen gemeente? Waarom mogen ze wél stemmen voor raadsleden, maar wordt hun stem genegeerd wanneer het gaat over een onderwerp dat hun directe leefomgeving raakt?

Bij de stembus wordt de inwoner als volwaardig, kritisch en capabel gezien. Politici trekken langs de deuren, organiseren debatten en roepen kiezers op om hun stem uit te brengen. Maar zodra er een besluit genomen moet worden over een complexe en ingrijpende kwestie zoals de komst van een AZC, lijken diezelfde inwoners ineens niet meer mee te tellen. Opeens worden zij gezien als te emotioneel, te onwetend of niet in staat om de gevolgen te overzien.

Welke kant kiest u?